

СХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради

наказ від 03.09.2026 № XXX-од протокол №1 від 29.08.2026 р

Директор _____ Іван Леуш

**Положення
про внутрішню систему забезпечення
якості освіти
в комунальному закладі загальної
середньої освіти
«Луцький ліцей №26 Луцької міської
ради»**

Луцьк-2026

**РОЗДІЛИ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3

**II. СТРАТЕГІЯ (ПОЛІТИКА) ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ**

6

**III. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ**

13

IV. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ

15

**V. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ**

19

**VI. ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ, УНІВЕРСАЛЬНИЙ
ДИЗАЙН ТА РОЗУМНЕ ПРИСТОСУВАННЯ**

20

VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

21

Додаток 1

23

Додаток 2

26

Додаток 3

30

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради» (далі – Положення) є документом, який спрямований на забезпечення ефективних освітніх та управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання здобувачів освіти, забезпечують формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють усебічному розвитку особистості.

1.1.1. Дія Положення поширюється на усіх учасників освітнього процесу ліцею.

1.1.2 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в комунальному закладі загальної середньої освіти «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради» розроблено на підставі:

- Законів України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти); «Про повну загальну середню освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2026 №641 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти»
- Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти;

та передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми;
- забезпечення ефективної системи та механізмів академічної доброчесності учасників освітнього процесу.

1.1.3. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти схвалюється на засіданні педагогічної ради, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ліцеї базується на таких принципах:

- автономії закладу освіти;
- академічної доброчесності;
- академічної свободи;
- гнучкості і адаптивності системи освітньої діяльності;
- гуманізму;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- демократизму;
- державно-громадського управління;
- доступності для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- людиноцентризму, дитиноцентризму;
- постійного вдосконалення освітньої діяльності;
- свободи у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісності системи управління якістю освіти.

1.1.4. Відповідальність за впровадження ВСЗЯО в закладі покладається на керівника закладу.

1.1.5. Організація та координація роботи із забезпечення внутрішньої системи якості освіти покладається на заступників директора закладу відповідно до розподілу посадових обов'язків.

1.1.6. Внутрішня система забезпечення якості освіти у закладі спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності закладу.

1.2. МЕТА:

- гарантування якості освіти;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти в ліцеї;
- формування довіри суспільства до системи освіти закладу;
- всебічний розвиток виховання і соціалізація особистості здобувачів освіти, що мають прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готові до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти.

1.3. ЗАВДАННЯ розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- підвищувати якість освітніх послуг і забезпечувати довіру до результатів навчання;
- створювати умови навчання та праці, які забезпечують партнерство учасників освітнього процесу;
- отримувати постійний зворотній зв'язок від учасників освітнього процесу щодо якості освіти, відзначати успішні практики та вчасно реагувати на виявлені проблеми;
- приймати обґрунтовані управлінські рішення, які спрямовані на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійно вдосконалювати освітнє середовище, систему оцінювання учнів, педагогічну діяльність, управлінські процеси закладу освіти;
- забезпечити прозорість діяльності закладу і готовність до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

1.4. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ:

Автономія – право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених Законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, наукових (творчих) досягнень, попередження порушень освітнього процесу.

Вимога – це норми, правила, яким хто-, що-небудь повинні підлягати.

Дитиноцентризм – це особистісно орієнтована модель навчання та виховання, що передбачає максимальне наближення навчання і виховання конкретної дитини до її сутності, здібностей і життєвих планів, забезпечення морально-психологічного комфорту, відмови від орієнтації освітнього процесу на середнього школяра.

Індикатор – показник, що відображає хід процесу або стан об'єкту спостереження, його якісні або кількісні характеристики у формі, зручній для сприйняття людиною.

Інформаційна система – організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

Критерій – це підстава для оцінки, визначення або класифікації чогось; мірило.

Освітнє середовище закладу освіти – сукупність умов, що створюється в закладі освіти для навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти і праці педагогічних працівників.

Освітні ресурси – засоби навчання, що використовуються або розробляються самостійно педагогічними працівниками на електронних, паперових та інших носіях.

Самооцінювання – процедура вивчення, оцінювання освітніх і управлінських процесів, що проводиться у закладі з метою визначення ефективності функціонування внутрішньої системи та подальшого планування розвитку закладу.

Якість освіти – Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг».

Якість освітньої діяльності – «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (Закон України «Про освіту» пункти 29, 30 частини 1 статті 1).

II. СТРАТЕГІЯ (ПОЛІТИКА) ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти

2.1.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти закладу базується на наступних принципах:

- *цілісності*, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня;
- *відповідності* Державним стандартам загальної середньої освіти;
- відмова від авторитарного стилю керування і перехід до лідерства;
- *розвитку*, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- *відкритості* інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2.1.2. Політики і процедури забезпечення якості освітньої діяльності:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту»;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності учасників освітнього процесу;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню).

2.1.3. Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації.

Для вивчення якості освітньої діяльності у закладі використовуються такі методи збору інформації та інструменти.

Опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (з адміністрацією закладу, педагогічними працівниками, соціальним педагогом, практичним психологом, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами).

Вивчення документації:

- освітня програма, річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо. Моніторинг:

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, підвищення кваліфікації тощо);
- за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність:

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- підсумкове оцінювання учнів;
- фінансування закладу освіти;
- кількісно-якісний склад педагогічних працівників.

2.1.4. Підходи до оцінювання:

- кількісний;
- описовий;
- комбінований.

2.1.5. Рівні оцінювання якості освітньої діяльності:

- високий;
- достатній;
- рівень, що вимагає покращення;
- низький.

2.1.6. Критерії щодо здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти:

- **об'єктивність** з метою максимального уникнення суб'єктивних оцінок, урахування всіх результатів (позитивних і негативних), створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- **валідність** для повної і всебічної відповідальності пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру та оцінки, можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю;
- **надійність** результатів, що отримуються при повторному контролі, який проводять інші особи;
- **врахування** психолого-педагогічних особливостей;
- **систематичність** у проведенні етапів і видів досліджень у певній послідовності та за відповідною системою;
- **гуманістична** спрямованість з метою створення умов доброзичливості, довіри, поваги до особистості, позитивного емоційного клімату;
- результати моніторингу мають тільки **стимулюючий характер** для змін певної діяльності.

2.2. Принципи забезпечення якості освіти.

- принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
- принцип розвитку, що виходить із необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього

середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

- принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.

2.2.1. Забезпечення рівного доступу до освіти. Усі діти мають рівний доступ до освіти, незалежно від економічного статусу та матеріального забезпечення родини, рівня навчальних можливостей, фізичного та психічного розвитку, гендерних відмінностей тощо.

Автономія закладу освіти, яка передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначенні стратегії та напрямів розвитку закладу освіти, розроблення власних освітніх програм, системи оцінювання тощо.

Цілісність системи управління якістю. Усі компоненти діяльності закладу взаємопов'язані – це створює взаємозалежність між ними. Наприклад, якість освіти залежить від оптимального добору педагогічних кадрів, мотивуючого освітнього середовища, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння ключовими компетентностями, сприятливої для творчої роботи психологічної атмосфери. Зниження якості хоча б одного названого компонента знижує загалом якість освіти.

Постійне вдосконалення. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти – це постійний процес, за допомогою якого відбувається вдосконалення освітньої діяльності, підтримується дієвість закладу, забезпечується відповідність змінам у освітній сфері, створюються нові можливості тощо.

Вплив зовнішніх чинників. Система освітньої діяльності у закладі освіти не є закритою, на неї безпосередньо впливають зовнішні чинники – засновник, місцева громада, освітня політика держави.

Гнучкість і адаптивність. Система освітньої діяльності змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства, зміни освітньої політики держави.

2.2.2. Політика забезпечення якості освіти комунального закладу «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради» визначає засади функціонування внутрішньої системи, що ґрунтується на ціннісних орієнтирах, а саме:

- **партнерстві** у навчанні та професійній взаємодії;
- недискримінації, запобіганні та **протидії булінгу** (цькуванню);
- **дотриманні академічної доброчесності** під час навчання, викладання та провадження пошуково-дослідної та творчої діяльності;
- **прозорості** та інформаційної відкритості діяльності ліцею;

- сприянні безперервному **професійному зростанню** педагогічних працівників;
- справедливості та **об'єктивності** оцінювання результатів навчання учнів;
- **сприянні учням у реалізації їхніх** індивідуальних освітніх траєкторій;
- забезпеченні **академічної свободи** педагогічних працівників.

2.2.3. Ресурси розроблення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Залучення учасників освітнього процесу до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти: створення робочої групи з розробки Положення, колективне обговорення шкільною спільнотою мети розбудови внутрішньої системи, напрямів, правил, за якими визначається якість освітньої діяльності, методів збору інформації, правил і процедури забезпечення функціонування системи.

Технічні ресурси:

- офіційний сайт ліцею як інформаційно-комунікативний майданчик;
- технічні та програмні засоби моніторингу: анкетування, тестування учасників освітнього процесу (електронні журнал, Google-форми, Evalued).

Ресурси для моніторингів: анкети, форми спостережень, тестові завдання.

Зовнішні освітні ресурси: семінари, конференції, науково-методичні спільноти.

2.2.4. Напрями внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

1. Освітнє середовище;
2. Система оцінювання здобувачів освіти;
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників ліцею;
4. Управлінські процеси ліцею.

2.3. Визначення періодичності самооцінювання

Самооцінювання в закладі здійснюється за моделлю щорічного самооцінювання за певними напрямами освітньої діяльності, а також періодичне комплексне самооцінювання.

2026-2027 н.р. – самооцінювання за напрямами 2 «Система оцінювання здобувачів освіти» та 3 «Педагогічна діяльність педпрацівників ліцею»;

2027-2028 н.р. – інституційний аудит закладу освіти;

2028-2029 н.р. – самооцінювання за напрямами 1 «Освітнє середовище» та 4 «Управлінські процеси»;

2029-2030 н.р. та наступні – самооцінювання за одним з чотирьох напрямів.

2.4. Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти та моніторинг якості освіти.

Завдання моніторингу якості освіти :

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в закладі;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі.

2.5 Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

2.5.1. Державний стандарт певного ступеня (початкова середня, базова середня, профільна середня) освіти – це нормативний документ, який регламентує діяльність адміністрації, вчителів та здобувачів із забезпечення якості освіти та визначає міру їхньої відповідальності. Стандарти загальної середньої освіти для кожного освітнього ступеня розробляє і затверджує Кабінет Міністрів України. Усі вимоги стандарту із забезпечення якості освіти загальні й застосовуються в усіх структурних підрозділах закладу.

2.5.2. На підставі навчальних програм Міністерства освіти і науки України Луцький ліцей №26 розробляє освітню програму та навчальний план. Освітня програма ліцею спрямована на створення сучасного освітнього середовища з урахуванням національного проекту «Нова українська школа»; формування загальної культури особистості учнів; їх адаптацію до життя в суспільстві; створення основи для усвідомленого вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; виховання громадянськості, працьовитості, поваги до прав і свобод людини, любові до Батьківщини, оточуючого середовища. Освітня програма схвалюється на засіданні педагогічної ради. Рішення про виконання Освітньої програми ліцею теж приймається на засіданні педагогічної ради ліцею.

Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу.

Навчальний план затверджує керівник закладу освіти.

2.5.3. Моніторинг у закладі здійснюють:

- директор та його заступники;
- засновник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління закладом;
- освітнє середовище;

- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу.

ІІІ. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками закладу передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
 - контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
 - об'єктивне оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти.
- Умови, що створюють педагогічні працівники для сприяння дотримання норм академічної доброчесності учнями:
- здійснювати просвітницьку роботу щодо важливості дотримання норм академічної доброчесності;
 - розробляти завдання, які унеможливають списування;
 - оприлюднювати чіткі критерії оцінювання;
 - реалізовувати у практиці роботи формувальне оцінювання;
 - налагоджувати партнерські відносини з учнями.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3.3. Порухенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчальних досягнень;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3.4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.4.1. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

3.4.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності, відповідальність за порушення академічної доброчесності визначаються Положенням про академічну доброчесність комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради».

IV. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти: моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації

дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо.

Моніторинг якості освіти – це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти у закладі може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти, зовнішній – іншими суб'єктами освітньої діяльності. Завдання моніторингу:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у ліцеї;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу, що включає кілька рівнів:

- здобувач освіти;
- педагогічний працівник;
- класний керівник;
- батьки і громадськість та ін.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова група;
- адміністрація закладу;
- органи управління освітою (різних рівнів).

Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних об'єднань (проведення підсумкових робіт за завданнями дирекції; участь у етапах Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів-захистів наукових робіт, турнірів, тощо; спостереження за навчальними заняттями);
- зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в закладі;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських рішень;
- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних комісій, нарадах при директору, педагогічних радах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

4.2. Система оцінювання: правила, критерії й процедури.

4.2.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

4.2.1.1. Орієнтовні рамки оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти (*Додаток 1*).

4.2.1.2. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до нового Державного стандарту базової школи (*Додаток 2*).

4.2.1.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за освітніми галузями <https://drive.google.com/file/d/1DG5YyXmxxLHb3OkFcE7CrPNS9lwSsgyt/view?usp=sharing>

4.2.1.4. Вимоги до обов'язкових результатів на основі ключових компетентностей за освітніми галузями регламентуються Постановою КМУ № 898 від 30.09.2020 р. «Державний стандарт базової середньої освіти».

4.2.1.5. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які навчаються за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392) регламентуються наказом МОН молодшеспорту від 13.04.2011 року № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції від 11.05.2011 року № 566/19304.

4.2.2. Критерії, правила і процедури оцінювання діяльності педагогічних працівників закладу

4.2.2.1. Вимоги та критерії оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників:

- вимоги до педагогічних працівників закладу освіти встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2143-VIII, чинного з 28.09.2017 року;
- процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством України.

4.2.2.2. Критерії оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради»:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в інноваційній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження.

4.2.2.3. Критерії оцінювання роботи вчителя за кваліфікаційними категоріями **(Додаток 3)**

4.2.2.4. Критерії визначення професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

- З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу освіти шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
- Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України “Про освіту”. Воно здійснюється за такими видами:
 - довгострокове підвищення кваліфікації: курси;
 - короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, «круглі столи» тощо.
- Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.
-

4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

4.3.1. Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

4.3.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

4.3.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

4.3.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

4.3.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

4.3.2. Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

4.3.2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

4.3.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

4.3.3. Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

4.3.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

4.3.3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

4.3.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

4.3.4. Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.3.4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.3.4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.3.4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.3.4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

4.3.4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

4.3.5. Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

4.3.5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

4.3.5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

4.3.6. Формою контролю за діяльністю керівників закладу освіти є атестація та інституційний аудит.

4.3.6.1. Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу освіти, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

4.3.6.2. Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

V. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ.

5.1. Публічність інформації про діяльність забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

5.2. В закладі функціонує офіційний веб-сайт <https://lutsk26.ukr.education/>

На офіційному сайті розміщуються інформація, якої вимагає стаття 30 Закону України «Про освіту».

5.3. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

5.4. Показники ефективності реалізації: відповідність вимогам Закону України «Про освіту» щодо прозорості та інформаційної відкритості закладу.

5.5. Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу.

5.6. У закладі здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі сприяють електронна система збирання й аналізу інформації.

5.7. Для оптимізації процесів пошуку, передачі й обміну інформацією всередині закладу освіти функціонує безпроводна Wi-Fi мережа.

5.8. У закладі створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності - статистична інформація форм ЗНЗ-1, 83-РВК.

5.9. До основних функцій інформаційних систем у закладі належать: реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різним параметрами, ведення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

VI. ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ, УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН ТА РОЗУМНЕ ПРИСТОСУВАННЯ

6.1. Заклад забезпечує здобувачів освіти з особливими освітніми потребами інклюзивним освітнім середовищем шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

6.2. Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

- Рівність і доступність використання. Надання однакових засобів для всіх здобувачів освіти для уникнення відособлення окремих учнів.
- Гнучкість використання: а саме, забезпечення наявності індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб здобувачів освіти.
- Просте та зручне використання: дизайн закладу спрямовується на забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку здобувача освіти; сприяє ефективному донесенню всієї необхідної інформації до учня незалежно від зовнішніх умов або можливостей його сприйняття.
- Дизайн спрямовується на зведення до мінімуму можливості виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій здобувачів освіти.
- Дизайн розраховується на затрату незначних фізичних ресурсів учнів на мінімальний рівень стомлюваності.
- Забезпечення наявності необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності здобувачів освіти.

6.3. Право на доступну освіту дітей реалізується за бажанням батьків шляхом організації індивідуальної форми навчання. Заклад за потреби утворює інклюзивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей (стаття 20 Закону України «Про освіту»).

6.4. Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування. Зокрема шкільний освітній процес забезпечує гнучку методику навчання, викладання та подання матеріалу; доступні та гнучкі навчальні плани й програми. Здобувачі освіти мають вдосталь часу, щоб надати відповідь на питання; використання навчального програмного забезпечення, яке має вказівки/застереження, коли здобувач освіти робить неправильний вибір.

6.5. Наявність необхідного розміру і простору:

- доступні навчальні місця для здобувачів освіти, у тому числі з прилеглим простором для асистентів вчителів;
- меблі, фурнітура та обладнання, що підтримують широкий спектр навчання та навчальних методик.

6.6. Практичне впровадження інклюзивного середовища базується на принципах універсального дизайну та розумного пристосування.

VII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з наступного дня після затвердження наказом керівника закладу освіти.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати вимоги Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей №26 Луцької міської ради».

7.4. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення на власному офіційному сайті.

7.5. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою.

7.6. Зміни до Положення вносяться в таких випадках:

- зміна законодавства;
- зміна цілей, організаційної структури та/або назви закладу освіти;
- виявлення невідповідностей при інституційному та внутрішніх аудитах.

7.7. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь яким учасником освітнього процесу шляхом поданням пропозицій до педагогічної ради, вносяться за ухвалою педагогічної ради закладу освіти і вводитися в дію наказом керівника закладу.

Додаток 1

Орієнтовні рамки оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти

1-4-х класів	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
В И С О К И Й	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням(стосовно типової)навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>- застосовує та комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює</p> <p>- достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму), текстову;</p> <p>- прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати;</p> <p>- аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії.</p>
Д О С Т А Т	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>- визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні</p> <p>- ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причинно- наслідкові зв'язки між об'єктами;</p>

Н І Й	<ul style="list-style-type: none"> - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає - утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки.
----------------------	--

С Е Р Е Д Н І Й	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; - відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.
--	---

П О Ч А Т К О В И Й	<p>Учень/учениця виконує завдання на рівні копіювання зразків після детального кількаразового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p> <p>- відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок; знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка;</p> <p>коментує окремі операції короткими репліками на основі запропонованих запитань; співвідносить результат виконання завдань із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату.</p>
--	---

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-9 класів НУШ відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (Державний стандарт базової загальної середньої освіти, затверджений постановою КМУ 30.09.2020 р. № 898 зі змінами відповідно до постанови КМУ від 06.08.2026 №1000

Рівень	Бал	Загальна характеристика
П О Ч А Т К О В И Й	1	<p>Учень /учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; — виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з т допомогою вчителя; — передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; — виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими; — комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; — виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; — висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.

С Е Р Е Д Н І Й	4	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; — виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; — використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; — виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; — підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; — виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; — спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Д О С Т А Т	7	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки;

Н І Й		<p>— виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання.</p> <p>— долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.</p>
	8	<p>Учень / учениця:</p> <p>— аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; — виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі;</p> <p>— запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.</p>
	9	<p>Учень / учениця:</p> <p>— аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки;</p> <p>— виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання.</p> <p>— ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.</p>
В И С О К И	10	<p>Учень / учениця:</p> <p>— виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами;</p> <p>— застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;</p>

Й		— розвиває ідеї думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; — застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; — узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<p>Учень / учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> — оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлено інформацію в різних ситуаціях; — застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; — виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Критерії оцінювання роботи вчителя за кваліфікаційними категоріями

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
I. Професійний рівень діяльності вчителя			
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науководослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою й активно береться за ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації

4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психологопедагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психологопедагогічної діагностики й науково обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях
II. Результативність професійної діяльності вчителя			
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (розумову) активність, пошукову діяльність. Уміє

	інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загальнонавчальних умінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4.Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук

III. Комунікативна культура

1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; захищає власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; захищає власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів

3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей